

Social- og sundhedsuddannelsen

Nå du som vejleder skal rådgive unge med en anden etnisk baggrund end dansk om social- og sundhedsuddannelsen er der en del vigtige og nyttige forhold, som du skal være opmærksom på.

For det første er unge med anden etnisk baggrund end dansk i høj grad påvirket af deres forældres holdninger, når de skal vælge en uddannelse. Folkeskolevejlederne er en anden gruppe, som har stor indflydelse, når de unge skal vælge deres fremtid. Derfor er det vigtigt, at du som vejleder er med til at forklare hvilken, professionel funktion social – og sundhedsuddannelserne varetager, og i hvilket omfang menneskelig omsorg og plejeområdet indgår som nogle af de vigtigste elementer i vores velfærdssamfund.

Dernæst er det væsentligt at forklare om de gode jobmuligheder på social – og sundhedsområdet. Og der er i takt med et stigende antal ældre med anden etnisk baggrund end dansk et behov for to-kulturelle unge, som kan bygge bro til denne ældregruppes kultur og traditioner.

Der kan dog være barrierer for at vælge uddannelsen, som er kulturelt forankrede. Derfor er det vigtigt at inddrage den unges familie i uddannelsesplanlægningen og lave en tidlig vejledningsindsats i folkeskolen.

Uddannelse er ofte en kollektiv beslutning

Familiens syn på den unges fremtid spiller en vigtig rolle, og derfor er det en god idé at få forældrene i tale. I forhold til familiens holdninger kan det være relevant at være opmærksom på følgende punkter, idet uddannelse ofte er en kollektiv beslutning i familier med anden etnisk baggrund end dansk.

- Mange forældre finder det vigtigt, at de unge får en uddannelse, så de kan klare sig bedre i det danske samfund, end forældrene selv har gjort. Imidlertid opfatter mange forældre ikke social – og sundhedsuddannelserne som en profession men som et familieanliggende (det at passe ældre og syge er noget, man naturligvis gør i hjemmet - det kræver ikke uddannelse og giver ikke særlig status).
- Det er vigtigt at understrege, at menneskelig omsorg og plejeområdet er et af de vigtigste grundelementer i vores velfærdssamfund, hvor de svage er afhængige af deres hjælp for at få en hverdag til at fungere normalt.
- Mange forældre har et meget lille kendskab til det danske uddannelsessystem og ved ikke, hvad social – og sundhedsuddannelserne indebærer. De kender ikke uddannelserne fra deres hjemland og er endnu ikke vant til at færdes på ældrecentre/ plejehjem i Danmark. Derfor kan der være brug for, at I meget konkret taler om, hvad uddannelsen og jobbet indebærer.
- Nogle forældre kan være bekymrede for, om deres datter skal arbejde med mange mænd, og i visse muslimske kredse kan det fx være et problem for en kvinde at pleje en fremmed mand. Tal derfor om professionalisme i jobbet med den unge og forældrene.

Hvad kan være relevant at drøfte med den unge og forældrene?

- Fortæl om forventninger og krav i uddannelsen. F.eks. skal eleven møde til tiden, forberede sig, deltage aktivt og vedholdende mv.
- Drøft evt. forskelle i familiens og det danske uddannelsessystems syn på kultur og religion (beklædning, madvaner, kønsroller mv.).
- Fortæl om vigtigheden af, at forældrene bakker op om den unges uddannelsesvalg, viser interesse og bidrager til at skabe gode studie – og arbejdsvilkår.
- Hvis der er mulighed for det, kan du som vejleder evt. anbefale eller invitere den unge og forældrene til at deltage i et åbent hus arrangement på en sosu-skole.
- Det er vigtigt at give et realistisk og konkret billede af, hvad et job på social – og sundhedsområdet indebærer – fx i forhold til at være tæt på døende, pleje af andre mennesker mv.

De unge udgør en særlig ressource

Unge med en anden etnisk baggrund end dansk har nogle særlige værdier, som de er opvokset med. Disse specielle værdier har de erhvervet sig gennem deres opvækst og tradition i et stærkt familiefællesskab. De er vokset op i en omsorgskultur hvor respekten for de ældre er et meget vigtigt element.

- Du kan som vejleder gøre særlig opmærksom på hvorledes deres specielle værdier kan være med til at styrke kvaliteten og det professionelle niveau i social- og sundhedsarbejdet.
- For at få det optimale ud af vejledningssituationen er det en god ide at undgå at bruge fagudtryk, som forældre med anden sproglig baggrund end dansk ikke har lært. Et særligt indforstået niveau for samtalen kan afskære forældrene fra at diskutere deres barns uddannelsesmuligheder. Tænk også på, hvad du signalerer med dit kropssprog.

Du kan om muligt tage en tosproget lærer med til mødet. Denne kan fungere som brobygger mellem dansk kultur og uddannelsestradition og forældrenes traditioner. At læreren kender forældrenes baggrund gør ofte, at de føler sig trygge.

Dette informationsmateriale skal opfattes som konkrete og gode råd til folkeskolevejlederne på landets skoler. Hvis du ønsker yderligere oplysninger om integrationsministeriets kampagne på social- og sundhedsuddannelsen, kan du evt. klikke ind på kampagnens hjemmeside; www.brugforalleunge.dk hvor du ganske gratis kan bestille eller downloade yderlige materiale. Her finder du også oplysningsmateriale konverteret til fremmedsprog, som er rettet mod de to-sprogede forældre. Du kan få yderligere information om kampagnen ved henvendelse til:

Konsulent: Jamal Butt

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration
2. Integrationskontor.
Holbergsgade 6, 1057 København K.
Tlf.: 33 92 33 80. E-mail: jbu@inm.dk